

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) 2545 ที่มุ่งเน้นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา มีความรู้ คู่คุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (มาตรา 6) เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบประกันคุณภาพภายใน และระบบประกันคุณภาพภายนอก (มาตรา 47) สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการวางระบบการประเมินที่มีฐานการดำเนินงานของวิทยาลัย โดยหาแนวทางกำกับ ติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะต้องมีการวางแผนจัดเตรียมบุคลากร กำหนดโครงสร้างคณะกรรมการที่ประกอบด้วยบุคลากรทุกฝ่าย ทั้งผู้บริหาร ครู-อาจารย์ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ ให้เกิดการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม (มาตรา 48) ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก ให้นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมเกิดความเชื่อมั่นในการจัดการศึกษาว่าสามารถที่จะพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้ เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด

ดังนั้นทุกสถานศึกษา ต้องมีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและเตรียมพร้อมเพื่อรองรับการประเมินการประกันคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐาน (สมศ.) ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรจะต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงานให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ อาจทำให้ครูซึ่งรวมถึงผู้บริหารสถานศึกษามีภาระงานมากขึ้น ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมี ความรู้ ปฏิบัติ และ ความ พร้อมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกัน และกระตุ้นให้ผู้บริหารสถานศึกษา แสดงพฤติกรรมออกมา ซึ่งอาจจะมีทั้งในด้านบวกและด้านลบ หากผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้สึกลงในด้านบวกต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ก็จะส่งผลให้การดำเนินการสัมฤทธิ์ ผลตามเป้าหมายที่วางไว้ นำไปสู่การรับรองมาตรฐานจากองค์กรภายนอก

ปัจจุบันวิทยาลัยในเครือไทย-เทศได้เปิดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของกรมอาชีวศึกษากระทรวงศึกษาธิการ หลักสูตรที่เปิดสอนมี 2 หลักสูตรคือ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ.2546) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิช

ยกรรมและหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) พุทธศักราช 2557 ประเภทวิชา
 บริหารธุรกิจ มีสาขาทั้งในเขตกรุงเทพมหานครรวมปริมณฑลและเมืองใหญ่ ๆ ในเขตต่างจังหวัด
 บุคลากร โดยเฉพาะครูจะเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีศักยภาพและความรับผิดชอบ รักการสอน
 มีคุณธรรม จริยธรรมที่งดงาม เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ ทั้งนี้วิทยาลัยมีการจัดการที่มีระบบ ซึ่งเป็น
 แนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาและพัฒนาครูผู้สอนในด้านต่าง ๆ เช่น การพัฒนาการสอน การ
 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวิจัยและพัฒนาต่อเนื่อง ดังนั้นการพัฒนาศึกษาเพื่อให้เกิดคุณภาพ
 จึงจำเป็นต้องตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพทางการศึกษา และเพื่อให้สอดคล้อง
 กับกับข้อกำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ที่ระบุให้สถานศึกษาพัฒนาระบบประกัน
 คุณภาพทุกระดับทั้งภายในและภายนอก แต่ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาพบว่าสถาบันอาชีวศึกษา
 เอกชนจำนวนมากยังขาดบุคลากรทางการศึกษา ครูผู้สอนมีจำนวนน้อยลงไม่เพียงพอ เนื่องจากครู
 ลาออกครูส่วนใหญ่ยังขาดประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอน อีกทั้งครูผู้สอนเป็นผู้ที่เพิ่ง
 สำเร็จการศึกษา บางคนยังขาดวุฒิทางด้านการศึกษาและครูผู้สอนรุ่นใหม่ ๆ ยังมีความอดทนน้อย
 ประกอบกับไม่ชอบการจำทำเอกสารจำนวนมาก ๆ จึงส่งผลให้ครูผู้สอนมองเห็นว่างานการสอน
 ของครูนั้นเป็นงานที่มีการจัดทำเอกสารค่อนข้างมาก ในส่วนวิทยาลัยในเครือไทย-เทค ครูและ
 บุคลากรส่วนใหญ่จบการศึกษาในสาขาบริหารธุรกิจ มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอน
 ค่อนข้างน้อยเนื่องจากเพิ่งสำเร็จการศึกษา จึงทำให้ขาดความรู้และทักษะเกี่ยวกับการประกัน
 คุณภาพคุณภาพการศึกษาจึงส่งผลให้การจัดทำประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยไม่สมบูรณ์
 เท่าที่ควรดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องผลของความรู้ ทักษะคติของบุคลากรที่มีต่อการ
 มีส่วนร่วมในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในเครือ
 ไทย-เทค เนื่องจากบุคลากรของวิทยาลัย มีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน
 ของวิทยาลัยและเป็นผลผลิตที่สำคัญที่สุดของสถาบัน ซึ่งนับได้ว่าเป็นแรงผลักดันที่สำคัญในการ
 ช่วยให้งานประกันคุณภาพการศึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้น และผลที่ได้จากการวิจัยจะสามารถ
 นำไปพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ และกำหนดแนวทางในการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกัน
 คุณภาพคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในเครือไทย-เทค ให้มีประสิทธิภาพมาก
 ยิ่งขึ้นต่อไป

คำถามการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาของบุคลากรวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเครือ ไทย- เทค อยู่ในระดับใด
2. ความรู้และเจตคติของบุคลากรวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเครือ ไทย- เทค เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับใด
3. ความรู้และเจตคติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษามีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเครือ ไทย-เทคเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเครือ ไทย- เทค
2. เพื่อศึกษาความรู้และเจตคติ ของบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ในเครือ ไทย-เทค
3. เพื่อศึกษาความรู้และเจตคติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ในเครือ ไทย-เทค

สมมติฐานการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาของบุคลากรวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเครือ ไทย- เทค อยู่ในระดับดี
2. ความรู้และเจตคติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเครือ ไทย- เทค อยู่ในระดับดี
3. ความรู้และเจตคติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษามีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเครือ ไทย-เทค

สมมติฐานย่อย

- 3.1 บุคลากรวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเครือ ไทย-เทค ที่มีความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพสูง น่าจะมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาสูง
- 3.2 บุคลากรวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเครือ ไทย-เทค ที่มีเจตคติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพสูง น่าจะมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาสูง

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ในเครือไทย-เทค จำนวน 298 คน (แหล่งที่มา :สำนักบริการการศึกษาวิทยาลัยเอกชนในเครือไทย-เทค ปีการศึกษา 2558)

2. ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

ตัวแปรต้น ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพ เจตคติที่มีต่อการประกันคุณภาพ การศึกษา

ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินงานการประกันคุณภาพ การศึกษา

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยเรื่องนี้ ใช้เวลาดำเนินงานวิจัยเป็นระยะเวลา 6 เดือน (มกราคม – มิถุนายน 2559)

นิยามศัพท์

การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การศึกษา เพื่อสร้างความ มั่นใจและเป็นหลักประกันต่อผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม ว่าสถานศึกษาสามารถจัด การศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนที่จบการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและ เป็นที่ยอมรับของสังคม

ความรู้ หมายถึง ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ในเครือ ไทย-เทค ที่สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) และเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และการประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกของผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ในเครือไทย-เทค ที่มีต่อการการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งความรู้สึกทางบวก และความรู้สึกทางลบที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ อันเป็นต่อเนื่องมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ และเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรม หรือแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้น ๆ อาจเป็นไปในทางสนับสนุน หรือคัดค้านก็ได้

บุคลากร หมายถึง ผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่ ที่ปฏิบัติหน้าที่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เอกชนในเครือไทย – เทค

การมีส่วนร่วม หมายถึง การมีส่วนร่วม และมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ของบุคลากรในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อให้เกิดการปรับปรุงพัฒนา ให้มีผลการดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายและวิสัยทัศน์ ของวิทยาลัยฯ

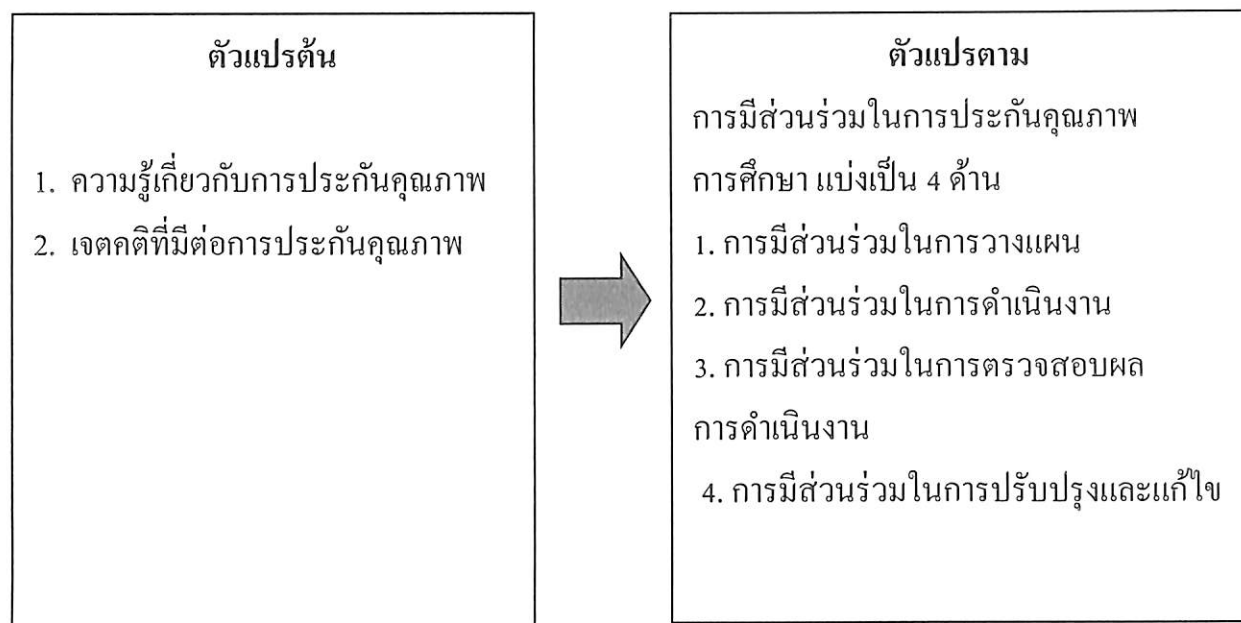
ไทย-เทศ หมายถึง สถาบันการศึกษาที่เปิดสอนระดับประกาศนียบัตร และ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในเครือไทย – เทศ ทั้งหมด 9 สถาบัน โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. วิทยาลัยที่มีที่ตั้งในเขตกรุงเทพมหานคร ปริมาณ 4 สถาบัน ได้แก่
  - 1.1 วิทยาลัยเทคโนโลยีไทยบริหารธุรกิจ เขตกรุงเทพมหานคร
  - 1.2 วิทยาลัยเทคโนโลยีทักษิณาบริหารธุรกิจ เขตกรุงเทพมหานคร
  - 1.3 วิทยาลัยเทคโนโลยีวัฒนาบริหารธุรกิจ เขตกรุงเทพมหานคร
  - 1.4 วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนวิทย์บริหารธุรกิจ เขตนนทบุรี
2. วิทยาลัยที่มีที่ตั้งในเขตต่างจังหวัด มีทั้งหมด 5 สถาบัน ได้แก่
  - 2.1 วิทยาลัยเทคโนโลยีไทยเบญจบริหารธุรกิจชลบุรี จังหวัดชลบุรี
  - 2.2 วิทยาลัยเทคโนโลยีไทยอโยธยาบริหารธุรกิจ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
  - 2.3 วิทยาลัยเทคโนโลยีเชียงราย จังหวัดเชียงราย
  - 2.4 วิทยาลัยเทคโนโลยีสิริวัฒนาบริหารธุรกิจ จังหวัดพิจิตร
  - 2.5 วิทยาลัยเทคโนโลยีไทยบริหารธุรกิจขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้ทราบถึงการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากร วิทยาลัยอาชีวศึกษาในเครือ ไทย- เทศ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการด้านการประกันคุณภาพของวิทยาลัยต่อไป
2. ผู้บริหารได้ทราบถึงความรู้และเจตคติของบุคลากรในวิทยาลัยและสามารถวางแผนในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ในเครือไทย-เทศ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อนำผลที่ได้จากศึกษาความรู้และเจตคติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ในเครือไทย-เทศไปดำเนินการจัดประชุม เตรียมความพร้อมในการจัดทำประกันคุณภาพการศึกษาได้อย่างถูกต้อง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย